

Superavtomobili

Najbrž je velik avtomobil, ki je po možnosti še športni, velika želja fantov, tako majhnih kot velikih. Tudi Lego se je tega kmalu zavedel in začel izdelovati sete velikih avtomobilov, ki so med zbiratelji poimenovani superavtomobili. Ime izhaja tako iz velikosti takšnih modelov (ki v dolžino dosega tudi 50 cm), kot tudi števila raznih funkcij v modelu. V grobem jih lahko delimo na tri obdobja: šasije (seti predstavljajo le avtomobilsko šasijo, brez ali s pomanjkljivim vzmetenjem in z omejenim številom drugih naprednih funkcij), superavtomobili v ožjem pomenu besede (avtomobili s kompleksnim pogonom, krmiljenjem, vzmetenjem in drugimi funkcijami) ter Ferrari (funkcionalno poenostavljeni seti – brez vzmetenja, vendar so kopije pravih Ferrarijevih modelov).

853/956 Auto Chassis

Model 853/956 predstavlja avtomobilsko šasijo in je bil izdelan leta 1977 (v ZDA v letu 1978), torej prav na začetku *technic* linije. Značilnosti modela so spredaj nameščeni štiricilindrski vrstni motor, krmiljenje prednjih koles, menjalnik z dvema prestavama in nastavljivi sedeži. Avto šasija pa je vseeno bila funkcionalno poenostavljena, saj je bil pogon na zadnji kolesni par izveden brez diferenciala. Set je bil v osnovnih barvah: rdeči, modri in rumeni ter sivi in črni, ki sta postali značilni barvi technic setov. Prva avtomobilska šasija je z raznimi vgrajenimi funkcijami tlakovala pot vsem naslednjim superavtomobilom.

**MOVE IT! STEER IT!
SHIFT IT! BUILD IT!**

NEW

Piston motion turns crank shaft

Working engine gears

Rack & Pinion steering system

Two speed transmission

Soft-tread rubber tires

Shock absorber

Crown gear turns rear axle

Adjustable reclining seats

Universal joint

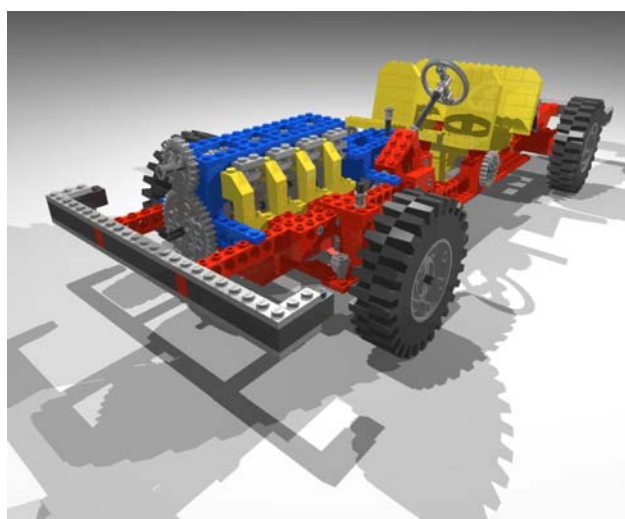
NEW LEGO® EXPERT BUILDER SERIES

They're here! The most challenging, most exciting building sets ever – unlike any LEGO Sets you've ever seen before! Pistons, gear wheels, universal joints that really work – special moving pieces that make every model you build more realistic and even more fun. There are four sets to choose from:

Auto Chassis, Go-Cart, Farm Tractor and Sky Copter – plus a motor and a parts pack. Each set comes with special building instructions and directions for rebuilding other designs.

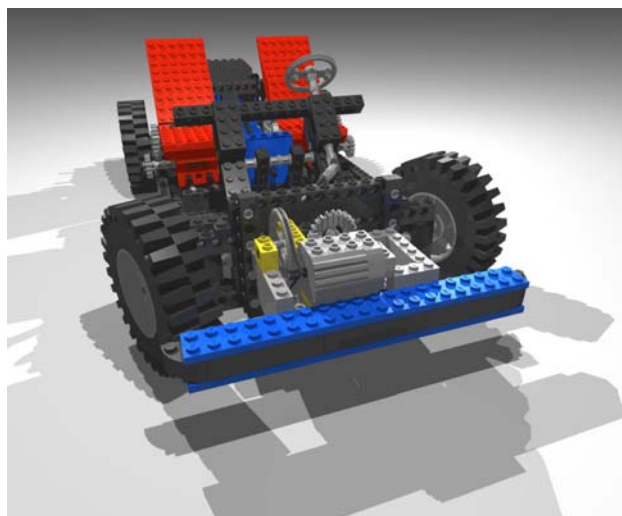
Don't miss out. These four new super sets are waiting for you. Now show your friends what an expert builder you are.

1978 © LEGO Systems, Inc., Enfield, Ct. 06082. LEGO® is a registered trademark of Interlego A.G.

8860 Auto Chassis

Že naslednja različica avtomobilske šasije je bila izdana le 3 leta kasneje, torej leta 1980. Napredek v funkcionalnosti je bil očiten: štirivaljni motor (V4 s kotom 180° med valji) je bil nameščen za zadnjo premo. Moč je prenašal tristopenjski sekvenčni menjalnik prek diferenciala na zadnjo vzmeteno gred. Vzmetenje zadnjih koles je bilo neodvisno, toda brez vodenja, zato se kolesa pod obremenitvijo nagibala. Najbolj dovršen pa je bil sedežni mehanizem, ki ni dovoljeval le premika sedežev naprej in nazaj, temveč tudi spreminjaje naklona naslonjal, prav kot v pravem avtomobilu.

8865 Test Car

Testni avtomobil 8865 v letu 1988 je bila naslednji korak v razvoju superavtomobilov. Prvič je bila izvedena karoserija, kar je število delov v setu povzdignilo na skoraj 900. Motor je spet izdelan v V4 konfiguraciji, pri čemer je kot med valji zmanjšan na 60° . Menjalnik je še vedno tristopenjski in prenos moči je prek diferenciala na zadnji kolesni par. Vzmetenje je močno izboljšano, uporabljeno je vodenje, zato se kolesa pod obremenitvijo ne nagibajo. Sedežni mehanizem je nekoliko poenostavljen, zato pa je izdelan izvlek žarometov, kot je bilo v tistih časih popularno pri resničnih avtomobilih.

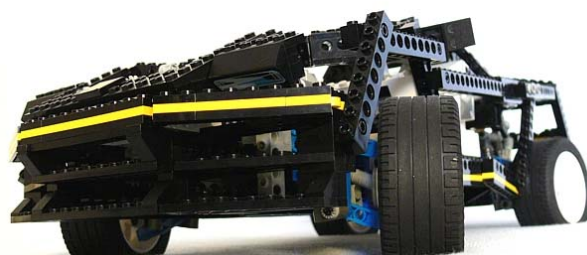

8880 Super Car

Lego evolucija super avtomobilov je leta 1994 prinesla set 8880. Izdelan je še popolnoma v stari tehniki običajnih kock s čepki (stud). Barva karoserije je črna (z nekaj rumenimi poudarki), šasija pa je siva in bela. Set sestavlja kar 1343 delov, kar je za polovico več kot prejšnji model. Samo sestavljanje je zahtevno, saj ni bilo razdeljeno na posamezne sklope, temveč se sestavlja ves avto hkrati od spodaj navzgor.

Pogon in krmiljenje je izvedeno na vsa štiri kolesa. Pogonski del obsega zadaj nameščeni V8 motor z trikrakim propelerjem za hlajenje. Prenos pogona na kardansko gred je izveden z verigo. Menjalnik je štiristopenjski, razporejenimi v obliki črke H. Set zaradi štirikolesnega pogona vsebuje kar 3 diferenciale, enega centralnega in po enega za prednji in zadnji kolesni par. Same gume nizkopresečne z vzdolžnim profilom.

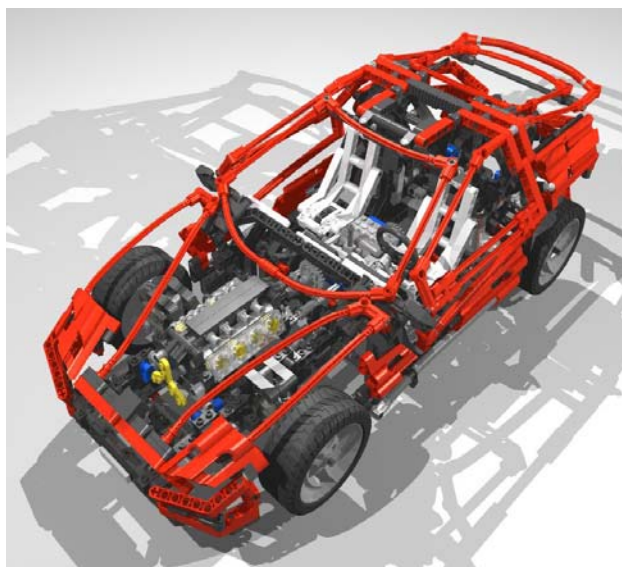
Krmiljenje koles je izvedeno s posebno obliko polosi, razmerje med kotom krmiljenja spredaj in zadaj pa je 2:-1, kar pomeni, da se zadnja kolesa obračajo v drugo smer kot prednja za polovico manjši kot. Vzmetena so vsa štiri kolesa, pri čemer za vsako kolo skrbita kar dva amortizerja. Pritrditev le-teh na karoserijo omogoča dokaj preprosto nastavljanje višine avtomobila z manjšimi predelavami. Dodatne funkcije je ročica za izvlek žarometov, ki so podobna kot na mazdi rx7 in porscheju 924. Odpreti je mogoče pokrov motorja, pri čemer je slednjega mogoče pričvrstiti v zgornjem položaju.

8448 Super Street Sensation

Naslednji korak je bil set 8448, ki je leta 1999 prinesel modularno gradnjo. Izdelan je bil v kombinirani tehniki, šasija je bila v stari čepkasti, karoserija pa v novi brezčepkasti tehniki. Število delov je še dodatno naraslo na prek 1400. Avto je bil tudi vabljive rdeče barve, zaradi samega koncepta izdelave, pa se je lahko prelevil v več tipov avtomobilov: kabriolet, kupe, hot-rod.

Sam motor je bil še vedno V8, ki pa ga je bilo mogoče vstaviti spredaj ali zadaj. Avto je dobil nov šeststopenjski menjalnik, ki je imel pet prestav za naprej in eno vzvratno. Prek diferenciala je bil gnan le zadnji par koles. Krmiljenje je bilo izvedeno klasično preko prednjega para koles. Vzmetenje je neodvisno in amortizirano z enim amortizerjem na kolo.

Nekoliko so bile dodelane tudi gume, ki so postale še bolj nizkopresečne z novo obliko dezena.

Najbolj prepoznavna lastnost tega seta pa so bila vrata, ki so se samodejno odpirala navzgor. Dovolj je bil že pritisk na vzvod, ki je sprožil dušeno vzmet. Odpiral se je tudi pokrov prtljažnika zadaj, a ne samodejno. Sam avto je bil prirejen tudi za vgradnjo elektromotorja, ki je gnal avto, vendar je bila to bolj dekoracijska funkcija

8466 4x4 Off Roader

Zadnja inkarnacija klasičnih avtomobilov predstavlja vozilo po brezpotjih: Off-roader. Predstavili so ga le dve leti po prejšnjem modelu, torej leta 2001, kar se mu tudi pozna. Od svojega predhodnika je zategadelj podedoval kar dobršen del karoserije, V8 motor in šeststopenjski menjalnik. Število sestavnih delov je bilo okleščeno pod 1100, kar je bilo kar malo razočaranje. A na srečo je avto očaral s svojo velikostjo, predvsem z velikimi kolesi in barvno shemo v kovinsko zeleni barvi. Na žalost je bila transmisija prešibka za takšno velikost, da bi ga lahko učinkovito opremili z elektromotorji. Off roader pa je imel nekaj drugačnih biserov – mogoče ga je bilo opremiti s hidravlično roko za dvigovanje predmetov, odpiranje vrat z dušilko (čeprav v dobršni meri povzeto po prejšnjem modelu) pa je bilo zaradi dvokrilnega odpiranja še bolj imenitno.

Ferrari obdobje

Po Off Roderju je sledilo zatišje, vse dokler se Lego ni odločil, da bo naredil model pravih superšportnih avtomobilov po Ferrarijevi licenci: 8653 Enzo Ferrari v letu 2005 in 8145 Ferrari 599 GTB Fiorano sve leti kasneje. Mnenja ljubiteljev pa so deljena, po svoje so to res modeli superavtomobilov, še posebej navdušuje lepa zunanost in veliko sestavnih delov (med 1300 in 1400 kosi), a hkrati več podrobnosti opozarja, da so to bolj makete, saj avtomobila nimata ne menjalnikov niti vzmetenja. Tudi transmisija je preprosta in ne služi za nadgradnjo z elektromotorji.. Hkrati pa ju je tudi Lego uvrstil med racers linijo, ki je namenjena predvsem navdušencem nad avtomobili, in ne več med technic linijo, kjer je večji poudarek na sestavljanju.

Upanje v prihodnost

Navkljub temu pa Lego navdušenci ne čakajo križem rok na nove superavtomobile. Spletna skupnost, ki se je razmahnila v zadnjih letih ponuja načrte za marsikateri model, razvijajo pa se tudi modularne platforme, kjer se modeli sestavljajo malodane poljubno. Vse pa poteka v upanju, da se bo Lego ponovno odločil, da zanesenjacom spet ponudi pravi superavtomobil.